

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ
Ανεξετάσεις – Ιούνιος 2023
ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
Περιφερειακό Γυμνάσιο Λιβαδιών

Διδακτικά εγχειρίδια:

1. Ε. Λούβη, Δ. Χρ. Ξιφαράς, Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία Γ΄ Γυμνασίου, ΙΤΥΕ «Διόφαντος», Αθήνα 2016.
2. Α. Παντελίδου, Κ. Πρωτοπαπά, Σ. Γιαλλουρίδης, Κ. Πρωτοπαπά, Ιστορία της Κύπρου. ΥΑΠ, Λευκωσία 2012.
3. Ι. Δημητρούκας, Θ. Ιωάννου, Μεσαιωνική και Νεότερη Ιστορία Β΄ Γυμνασίου, ΙΤΥΕ «Διόφαντος», Αθήνα 2021.
4. Ιστορία της Κύπρου, Συμπληρωματικό Υλικό Γ΄ Γυμνασίου και Γ΄ Λυκείου: Π. Παπαπολυβίου, Η συμμετοχή των Κυπρίων στους εθνικούς αγώνες:
<http://istom.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/trapeza-ylikou>

1. Η εποχή του Διαφωτισμού (17^{ος}- 18^{ος} αι.)

Διαφωτισμός, Διάκριση εξουσιών, Κοινωνικό Συμβόλαιο, Γενική Βούληση, Ανεξιθρησκεία, Οικονομικός φιλελευθερισμός, Εγκυκλοπαίδεια.

Βασικοί εκπρόσωποι του ευρωπαϊκού Διαφωτισμού και οι κυριότερες θέσεις τους.

2. Τα επαναστατικά κινήματα στην Ευρώπη (1820-1821) και η προετοιμασία του υπόδουλου ελληνισμού για την Επανάσταση: οι κοινωνικοί μετασχηματισμοί, ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός και η Φιλική Εταιρεία.

Φιλική Εταιρεία: (ορισμός: ιδρυτές, τόπος, σκοπός, ηγέτης), αρχές λειτουργίας.

3. Η κήρυξη της Ελληνικής Επανάστασης στις Ηγεμονίες και οι ευνοϊκές συγκυρίες για την εξέλιξή της στο νότιο ελλαδικό χώρο.

(α) Ηγεμονίες (Μολδοβλαχία), Ιερός Λόχος, Δραγατσάνι (αξιοποίηση χάρτη), λόγοι αποτυχίας.

(β) Πληθυσμιακή κατάσταση, στρατιωτική πείρα, ευνοϊκές συγκυρίες (πόλεμος με τον Αλή Πασά).

4. Ο Ιωάννης Καποδίστριας κυβερνήτης της Ελλάδας (1828 – 1831)

(α) Μεταρρυθμιστικό έργο του Ι. Καποδίστρια στη διοίκηση, τον στρατό, την οικονομία και την εκπαίδευση.

(β) Διευρυμένα σύνορα του ελληνικού κράτους (**αξιοποίηση χάρτη**).

5. Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος (1914 – 1918) και οι μεταπολεμικές ρυθμίσεις

(Δείκτες 1, 2, 3, εκτός από μέτωπα, χαρακώματα, πολεμικός εξοπλισμός, Συνθήκη Βερσαλιών, αλλαγές συνόρων).

1. **Ιμπεριαλισμός, εθνικισμός, милитарισμός** (αναφορά στην αποικιοκρατία)
2. Αφορμή, *Κεντρικές Δυνάμεις / Τριπλή Συμμαχία, Τριπλή Συνεννόηση / Αντάντ*, (**αξιοποίηση χάρτη**), **Κοινωνία των Εθνών**.
3. Εθνικοί έρανοι, εθελοντισμός

6. Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ (1919-1939)

- Η Κύπρος κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου: οι οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες και τα Οκτωβριανά του 1931

1. Αίτια - Οκτωβριανών - (οικονομικές συνθήκες, εθνικές διεκδικήσεις), αφορμή (οικονομική πολιτική), συνέπειες (*Παλμεροκρατία* – δικτατορική διακυβέρνηση)

7. Η ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

- Ο Απελευθερωτικός Αγώνας της ΕΟΚΑ (1955- '59) και η Ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας (1960)

- Οι διακοινοτικές ταραχές και η κρίση του Κυπριακού Ζητήματος από το 1963 έως το 1974

1. *Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών (ΕΟΚΑ)*: προσφυγές στον ΟΗΕ, αυτοδιάθεση, ένοπλος αγώνας, ανταρτοπόλεμος, ηγέτες

2. *Τριμερής διάσκεψη (1955), Σχέδιο Ράντκλιφ (1956), Σχέδιο Μακμίλλαν (1958),*
διακοινοτικές συγκρούσεις 1958
3. *Συμφωνίες Ζυρίχης – Λονδίνου, Σύνταγμα του 1960 (βασικές πρόνοιες),*
Κυπριακή Δημοκρατία Ανεξαρτησία, Κοινοπολιτεία των Εθνών, εγγυήτριες
δυνάμεις, ΕΛΔΥΚ, ΤΟΥΡΔΥΚ.
4. *Πολιτειακά (προεδρικό, κοινοβουλευτικό, ενιαίο, ομοσπονδιακό, συνομο-*
σπονδιακό) και εκλογικά (πλειοψηφικό, αναλογικό) συστήματα.
5. Διακοινοτικές συγκρούσεις 1963-64: *Αναθεώρηση των 13 σημείων του*
συντάγματος, διακοινοτικές συγκρούσεις, UNFICYP, πράσινη γραμμή, TMT,
ΕΟΚΑ Β΄.

ΚΑΛΟ ΔΙΑΒΑΣΜΑ